

GYÁRSZTORI

A műhely első csoportja már jóval az indulás előtt összeállt, nagyrészt egyetemi hallgatókból (kulturális antropológia és történelem szakosok). A kapcsolódó helytörténeti kutatás, majd a fesztiválprogram előkészítése tette ki a sorozat gerincét. Az *Egyszer volt, hol nem volt Acélváros* kutatás ez úttal az *Acélváros – Miskolc retrúr* projekt keretei között folytatódott. A kutatási műhelymunka rendszerint több találkozót és több időt követelt, mint a tervezett, így gyakran összeültünk külön időpontokban. Néhány lelkes résztvevővel pedig belefogtunk a Civil Sziget pályázatba is.

A másik, középiskolás csoport esetében a *II. Műszakváltás* kiállítás, illetve a Hegyalja fesztiválra készülő civil pályázat jelentette a műhelymunka fő szálát. Bár ez a pályázat nem nyert, és kicsit el is szontyolodtak a résztvevők, a nyári táborba a legtöbben új energiákkal és motivációkkal vágtak bele.

A tábor első napjai kissé döcögösen indultak, majd – ahogy teltek a napok és haladt előre a műhelymunka – egyre inkább beindultunk, végül pedig több napot rá is húztunk, hogy elkészüljünk a kiállítással.

A két korábbi csoport résztvevői mellett új arcok is feltűntek, de hamar összekovácsolódott a táboros csapat. Ki honnan jött, hová jár, hányas cipőt hord, kinek mi a miskolci és miért, vagy mit jelent, hogy miskolci?

Az ebéd előtti szivacsgrödzés egy megbízható pont volt: lentebbről, fentebbről ugrálni, szivacscsatázni vagy éppen heverészni és bambulni.

A retró Miskolc filmklub során az *Etüdök az Egyetemről* (1968) és a *Mi városunk Miskolc* (1981?) került terítékre. Előbbi báját az amatőr felvételek és a mai füllel viccesnek ható narráció, erejét az archív felvételek adták. A másik, professzionális ismeretterjesztő- és propagandafilmként szintén az archív anyagnak köszönhetően bírt értékkel.

A szabadtéri programokkal nem volt szerencsénk:

Második nap megáztunk Garadna és Újmassa között, majd kelta mítoszba csöppentünk a Kohászati Múzeumban. A délutáni Felsőhámor–Csanyik-túrát sajnós a kitartó eső miatt el kellett napolni.

A tervezett, majd az esőzések miatt tologatott Perces–Ostoros–Csanyik-túra szintén elmaradt. Így az úttörő-vetélke-

dőt végül a Factory Arénában tartottuk meg. A gránáthajigálás, zsákbanugrás, lufifújás és perecevés örömeit két órsre bontva fogadtuk be, és az Álmos Mókus végül – nagy versenyben – alulmaradt.

A fotózást a Vasgyárban és környékén, az Újgyőri főtéren, a Bulgárföldön és a Kiliánban szemerkélő esőben kezdtük meg három csoportban.

A Lézerpontban a *Népszuper*, az *Eltűnő kismesterségek* és az *Irodagép-történelem* kiállításokat néztük meg.

A műhelymunka során a *III. Műszakváltás* kiállításra készültünk, vagyis a Factory Aréna galériájában lévő kiállítást bővítettük, ehhez egy új helyszín is kapcsolódott, a volt LKM Hivatalháza (a megnyitóra a Factory fesztivál első napján került sor, ami a különböző Tudásgyár-táborok közös programja volt). Két új táblán a csütörtöki fotózás képei tűntek fel, különböző tematikák mentén (pl. műszak-munka, egykor és ma, egymás szemében stb.), az egyik festett alapon. Elkészült még külön táblán egy rekonstruált brigádkirándulás története is, egy hirdetőoszlop archív, részben reprint plakátokkal, bővült továbbá a nagy-miskolci portrék sorozat és a vendéglátás-szórakozás blokk is.

A fesztiválprogram kissé háttérbe szorult a műhelymunka során, de a Factory Fesztiválra így is összeállt a program, a Szigetre pedig ki is bővítettük és sikerült be is jártni.

A tavaszi műhelyfoglalkozás és a nyári tábor másik pillérét a meghívott vendégek prezentációi, előadásai, interaktív foglalkozásai tették ki:

- Ágoston Kata: *Fazolák, a céhmester tréfája* (múzeumpedagógiai foglalkozás)
- Bereczki Zoltán: *Virtuális értékmentés – a diósgyőri vasgyár és a Google*
- Dobák Judit: *Élet a kolóniában*
- Drótos László: *A gyár jelene és jövője*
- Farkas Gyula: *Miskolc régen és ma*
- Kapusi Krisztián: *Levéltári kutatás, mi a levéltár?*
- Karlaki Orsolya – Fáy Ádám – Darázs Richárd: *Acélváros? Miskolc és a nehézipari örökség megítélése a közbeszédben*
- R. Nagy József: *A munkás életmódja*

Darázs Richárd